

AKP İktidarı, Yeni Bir Torba Yasa Tasarısı ile Kamusal Alanlara El Koyma ve Rant Süreçlerinin Önündeki Son Engelleri Kaldırma Hazırlığında..

TMMOB ve Odalarımızın Ülkemizin Kentsel ve Doğal Değerlerinin Talanına ve Meslek Örgütlerimizin Etkisizleştirilmesine Karşı Mücadelesi Büyüyükere Sürecek

Bugün ülkemizde egemen olan ranta dayalı sermaye birikim politikaları AKP iktidarı elinde esasen kentsel-kırsal-kültürel-doğal varlıkların el değıştirmesi veya el konulması şeklinde yapılaşma üzerinden, inşaat sektörü ve bağlantılı olarak arazi ve mülkiyet düzenlemelerine dayanmaktadır. Üretimden uzaklaşarak sanayisizleşme, tarım alanlarının talanı, kültürel varlıklar ve doğal kaynakların tasfiyesi ile şekillendirilen yeni liberal dönüşüm, 2B ile orman arazilerinin yağmalanması, kentsel-kırsal alanlardaki halka ait özel mülkiyetlerin el değışimi yoluyla mülksüzleştirilmesi, kentsel dönüşüm ve bütün ülkenin kamusal değerlerinin yapılaşmaya açılması gibi rant eksenli totaliter politikalarla sürmektedir.

Yürütölen bu yeni sağ politikalar karşısında duran, mühendislik, mimarlık, şehir planlama hizmetlerinin ve toplumsal yarar için çalışan mücadeleciler meslek örgütlerinin etkisizleştirilmesi, iktidarın sermayeye hizmeti açısından bir bütünlük oluşturmaktadır. Bu nedenle mühendislik, mimarlık, şehir planlama disiplinleri sosyoekonomik yapı ve kamu idari yapısındaki yeni liberal dönüşüme paralel bir değışim/dönüşüm sürecine tabi tutulmuştur.

Ülkemizde iş cinayetlerinin ve yolsuzlukların üzerine toprak atılırken; bu canların hesabını soran ve rant dağıtımına karşı toplumsal faydanın peşinde koşan TMMOB ve bağılı Odaları iktidar tarafından yok edilmek istenmektedir. Önce mali denetim tehdidiyle, sonra miting meydanlarında hedef gösterilerek, ardından yetkilerini kısıtlayıp bu özerk ve demokratik işleyişe sahip kurumlar üzerinde vesayet oluşturmaya çalışan iktidar hala istediğine ulaşamamış ve bundan sonra da ulaşamayacaktır. Bugün Torba Yasa içerisinde gündeme getirilen düzenleme; TMMOB'nin örgütlülüğünü dağıtarak, parçalanmış bir yapıyla ülkemizin mühendis ve mimarlarının toplumdaki sesini kesmek istemektedir.

Ülke genelinde hükümetlerin, kent ve kırsal ölçüğünde yerel yönetimlerin hatalı uygulamalarına, halkın çıkarlarını gözetmeyen faaliyetlerine dair bilimsel-teknik bilgiyi kamuoyu ile buluşturan ve sorunlara çözüm üretmeye çalışan TMMOB ve Odalarımız etkisizleştirilmeye çalışılmaktadır.

12 yıllık iktidarı boyunca AKP hükümetleri, farklı düşünceleri bastırmaya, eleştirileri göz ardı etmeye ve itibarsızlaştırmaya çalışmıştır.

TMMOB ve bağılı Odaları, kent içerisinde halkın yaşadığı sorunlara, doğal alanlardaki tahribatlara karşı mücadele etmekte, kamusal yarar ve değerleri korumak amacıyla yürütölen dava süreçlerinde öncü rol üstlenmektedir. Bilimsel bilgi ışığında görüş ve eleştirilerini kamuoyu ile paylaşarak yerel veya genel iktidarın bilinçli bir şekilde halktan gizlediği gerçekleri halka aktarmaktadır. Hatalı planlamalar, kentsel dönüşümde yaşanan haksızlıklar, çevre sorunları, enerji politikaları gibi çok çeşitli alanlarda TMMOB daima kamu yararından yana tavır almış, iktidarda hangi siyasi irade olursa olsun doğruları söylemiş ve yanlışlara karşı mücadele etmiştir. Bu nedenle, geçmişte olduğu gibi bugün de, siyasi iktidarların hedefi haline gelmiştir.

AKP daha da ileriye giderek, hukuku, bilimi yok sayan bir perspektifle, mühendisleri, mimarları ve şehir plancılarını itibarsızlaştırmayı kendisine görev edinmiştir. AKP iktidarı, bu çerçevede yeni bir torba yasa tasarısı ile on iki yasada yapacağı değışikliklerle kamusal

alanlara el koyma ve rant süreçlerinin önündeki son engelleri kaldırma ve çevre sorunlarına dair algı yönetme hazırlığındadır. “3194 Sayılı İmar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”; imar, yapı denetimi, kamu kurum ve kuruluşlarının ürettikleri mal ve hizmet tarifeleri, iskan, kültür ve tabiat varlıkları, çevre, tapu, tapu ve kadastro genel müdürlüğü, kat mülkiyeti, iller bankası, belediye gelirleri yasaları ve TMMOB Yasası’nda yapılması öngörülen değişiklikleri içermektedir.

Söz konusu değişikliklerin ana temalarını şöyle özetleyebiliriz:

- Kentsel topraklara el koyma amaçlı kentsel dönüşüm/rant projeleri sürecini merkezileştirme ve hızlandırmak,
- Halka ait özel mülkiyet varlıklarına mülksüzleştirme yoluyla el koymak,
- “Kamulaştırma”yı yeni sermaye birikim süreci için kullanmak,
- Bütün kamusal ülke kaynaklarını metalaştırmak,
- Yapı ve kent mimarisini AKP’nin eklektik, öykünmeci, dinsel ideolojik motifleriyle bezemek,
- Yapı üretim sürecini ve mühendislik, mimarlık, şehir planlama hizmetlerini kimliksizleştirmek ve kuralsızlaştırmak, kamusal denetimi ortadan kaldırmak,
- Anayasal dayanağı bulunan kamu kurumu niteliğindeki, özerk, demokratik, yerinden yönetim kuruluşları olan TMMOB ve bağlı Odalarını yapısal dönüşüme uğratmak,
- Özel teknik müşavirlik şirketleri yoluyla meslek alanlarımız ve örgütlerimizi işlevsizleştirmek,
- Yapı üretim sürecinde şehir planlama, mimarlık ve mühendisliğin tasarım sürecini teknik müşavirlik firmalarının faaliyet alanına sokarak önemsizleştirilmek.

AKP iktidarı TMMOB’yi, yeni liberal dönüşüm programları uyarınca yıllardan beri hedefine koymuştu. Bizzat dönemin Başbakanı Erdoğan, 2008’in Aralık ayında, 2009 Mart ayındaki yerel seçim kampanyasını başlattığı bir konuşmasında, TMMOB’ye bağlı Odaların yürüttüğü yargı mücadeleleri üzerine, “*Danıştay’a dava açarlar, bilmem nereye dava açarlar. Bunlar yapılmasın derler. Bir de belediyelerimiz bunlarla uğraşır. Yapılacak olan birçok şeyi şu anda yapamıyorsak inanın bu Odalar sebebiyle yapamıyoruz...*” diyordu.

Ardından Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu, bütün meslek kuruluşları üzerine 2009’un Eylül ayında, çok kapsamlı bir rapor hazırladı ve gereğini yapması için Başbakanlığa ilettili. Ve iktidar, dört yıl önce bir gece yarısı operasyonu, yabancı mimar-mühendisleri ülkemiz mimar-mühendislerinden ayrıcalıklı kılacak bir yasa değişikliği yaptı. Üç yıl önce kanun hükmünde kararnamelerle yüzlerce yasa ve yönetmelik değişikliği gerçekleştirdi ve bütün ülkeyi imara açtı, bütün yetkileri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nda topladı. TMMOB’yi otoriter bir tarzda vesayet altına alma yönünde adımlar attı; 2013 Temmuz ayında yine bir “torba yasa” içinde TMMOB ve bağlı Odalarını sınırlamaya yönelik bir yasa değişikliği daha yaptı. İki yıl önceki TMMOB Yasası’nı değiştirme girişimi ise TMMOB ve Odalarımızın yürüttüğü kampanya üzerine bizzat Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından ertelendi. Ancak bu son torba tasarı ile konu tekrar gündeme getirildi.

AKP iktidarı, son yıllardaki Kanun Hükmünde Kararname düzenlemeleriyle, İmar Yasası ve Yapı Denetimi Yasası’nda yaptığı sayısız değişiklikle, Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Yasa ve onun devamı niteliğindeki düzenlemeler ve yönetmelik değişiklikleri ile, bir yandan ülkenin tüm doğal tarihi, kültürel varlıklarıyla yapılı ve doğal

çevreyi kural tanımaksızın imar rantına açarken diğer yandan yapı üretim ve denetim sürecindeki mühendislik-mimarlık projeleri arasındaki bilimsel-teknik bağları koparmakta, meslek uygulamalarını kuralsızlaştırmakta, meslektaşlarımızın Anayasa, uluslararası sözleşmeler ve TMMOB yönetmelikleriyle güvence altına alınan haklarını piyasa keyfiyetine tabi kılmaktadır. Bilimsel-teknik denetimin olmadığı, eleştirinin yapılmadığı ortamda, depremde daha fazla hasar gören yapılar, çevresel sorunlarla, halk sağlığı problemleriyle boğuşan bir toplumsal tablo oluşacaktır.

Yeni değişikliklerle; mühendislik, mimarlık, şehir planlama hizmetleri ve ilgili meslek örgütlerinin, böl-parçala-küçült-etkisizleştir-yönet yaklaşımıyla demokratik ve merkezi yapılardan rekabetçi yerel yapılara dönüştürülmesi, siyasi iktidarın yönetimine, bakanlıklara bağlanması amaçlanmaktadır. Kısaca Odaların bağımsızlığı ortadan kaldırılmak istenmektedir.

AKP iktidarı, işçi sağlığı ve iş güvenliği, insanca barınma hakkı, yapı denetimi, kent politikaları, enerji, tarım, orman, su kaynakları gibi alanlarda mühendislik, mimarlık, şehir planlamanın mesleki denetim ve bilimsel-teknik kriterlerini devre dışı bırakmakta, kanun hükmünde kararname ve torba yasalarla yargı kararlarını gözetmeyen mevzuat düzenlemeleri yapmakta, evrensel bilimsel mesleki gereklilikleri tasfiye etmektedir.

Odalarımız ve Birliğimiz TMMOB, siyasi iktidarın egemenlik kurduğu, rant ve rekabet temelli müdahalelerine açık bir yapıya dönüştürülmek, istenmektedir.

Ancak bilinmelidir ki mühendis, mimar, şehir plancıları ve meslek örgütleri; ülke, kamu, halk, meslek, meslektaş yararı bütünlüğündeki mücadelesini sürdürecektir, AKP gericiliği, piyasacılığın ve diktasına teslim olmayacaktır. Odalarımız ve Birliğimiz TMMOB, 1970'lerden bugünlere dek oluşturduğu demokratik mevzileri koruyacaktır. Toplumsal muhalefet güçleriyle birlikte eşit, özgür, demokratik, halkın refah, kardeşlik ve barış içinde yaşadığı, gericiliğin dogmatizminin alt edildiği, bilim ve tekniğin aydınlatıcılığındaki yeni bir Türkiye mücadelesini kararlılıkla sürdürecektir.

11.12.2014

Çevre Mühendisleri Odası

Elektrik Mühendisleri Odası

Fizik Mühendisleri Odası

Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası

Gemi Mühendisleri Odası

Gıda Mühendisleri Odası

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası

İçmimarlar Odası

İnşaat Mühendisleri Odası

Jeofizik Mühendisleri Odası

Jeoloji Mühendisleri Odası

Kimya Mühendisleri Odası

Maden Mühendisleri Odası

Makina Mühendisleri Odası

Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası

Meteoroloji Mühendisleri Odası

Mimarlar Odası

Orman Mühendisleri Odası

Petrol Mühendisleri Odası

Peyzaj Mimarları Odası

Şehir Plancıları Odası

Tekstil Mühendisleri Odası

Ziraat Mühendisleri Odası